

ALKOHOLI TESTOSTLEMINE IDA-VIRU MAAKONNAS

EESMÄRK: kontrollida alkoholi kättesaadavust noortele

KOKKU SOORITATI: **100 testostu**, sh 72 jaekauplustes, 20 toitlustusasutustes ja 8 tanklates.

OSALEJAD: 18-20 aastased noored, täpselt pooled noormehed ja pooled neid, kelle elukoht ei ole ostu sooritamise samas maakonnas.

OSTUD: 70% ostudest lahja ja 30% kange alkohol.

OSTUKOHAD: toidukauplused, toidukohad, tanklad. (Ostukohtade nimekiri antud töö tellija poolt).

TÖÖ TEOSTAJA ja RAPORTI KOOSTAJA: Trendline Analytics OÜ.

TÖÖ TELLIJAJA: Ida-Virumaa Omavalitsuste Liit.

LÄBIVIIMISE PERIOOD: August ja september 2023.

VÕRDLUS EELMISE PERIOODIGA: Tabelite lõpus märgitud vastava veeru muutus võrreldes eelmise perioodi (sügis 2022) tulemusega. Veergude all eelmise laine **roheline võrdlusjoon** koos tulemusega.

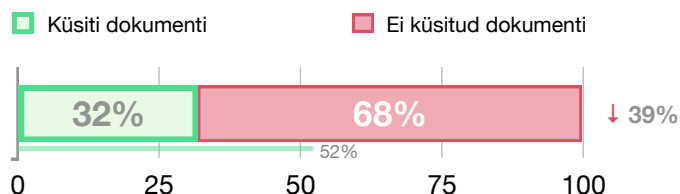
MÕÕDETUD TEGUR: Kas klienditeenindaja tegi kindlaks (dokumendi alusel) alkoholi osta sooviva noore vanuse?

KOONDTULEMUS: Alkoholi ostva noore vanus TEHTI KINDLAKS 32% juhtumitest.

Ehk dokumenti küsiti **32%** juhtumitel. Seega umbes 2/3 juhtumitel (**68%**) müüdi või oldi valmis müüma alkoholi ilma noore vanuses veendumata.

Kõik juhtumid (100)

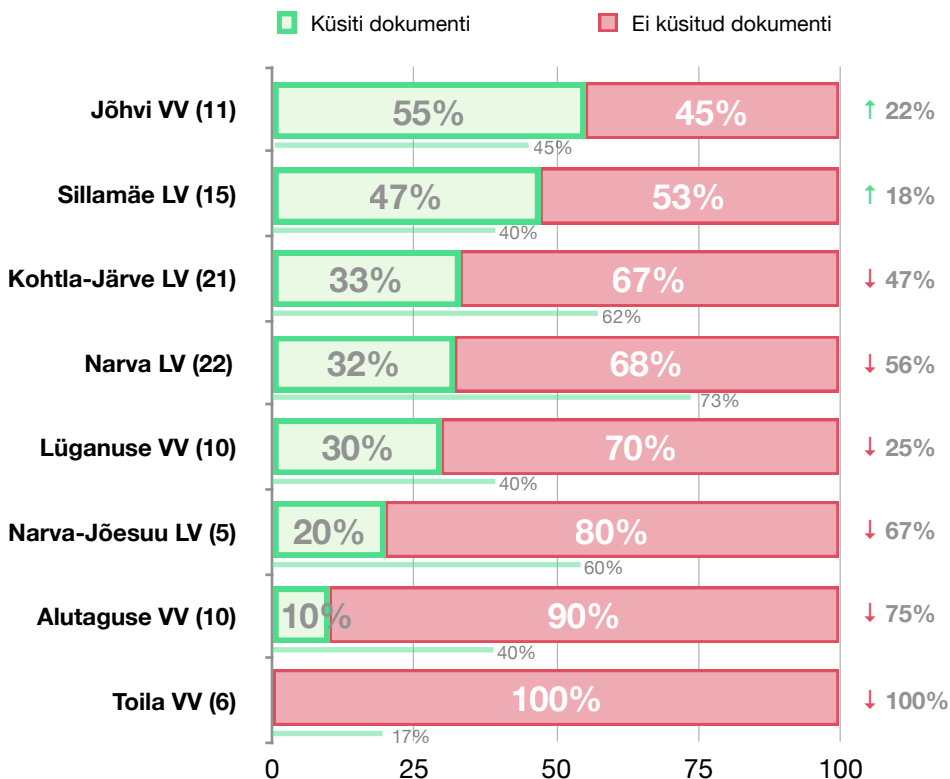

Kuvatud % juhtumitest. Sulgudes testostude arv. Võrdlusjoon eelmise laine.

Tulemuste jaotus OMAVALITSUSTE kaupa:

Erinevus erinevate omavalitsuste vahel on selle küsitluse alusel märgatav. Jõhvi VV territooriumil küsiti noorelt ID-d **55%** juhtumitest aga Toila VV territooriumil lausa **0%** juhtumitest. Võrreldes eelmise testilainega (sügis 2022) on olukord paranenud kahes omavalitsuses, Jõhvi VV ja Sillamäe LV. Teistes omavalitsustes on tulemused langenud.

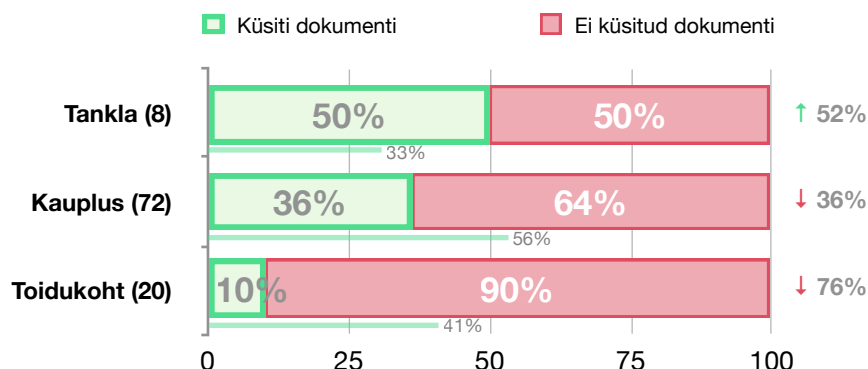

Kuvatud % juhtumitest. Sulgudes testostude arv. Võrdlusjoon eelmise laine.

Tulemused OSTUKOHA TÜÜBI järgi:

Võrdlevalt parim tulemus oli tanklates, kus dokumenti küsiti **50%** juhtumitel. Jaekaupluste näitaja oli, et **36%** juhtumitest küsiti ID-d. Toidukohtades kõige nõrgem, ehk **10%**.

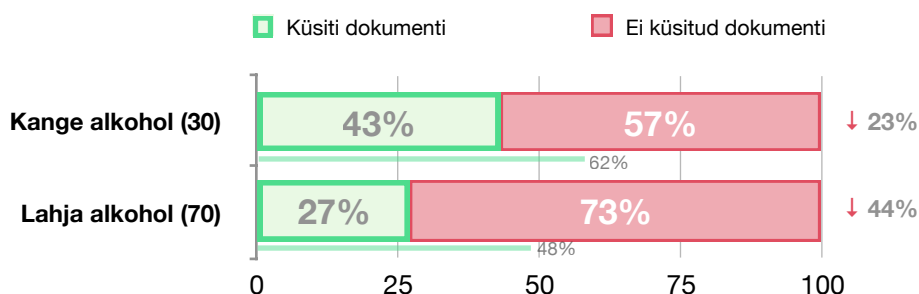
Kuvatud % juhtumitest. Sulgudes testostude arv. Võrdlusjoon eelmine laine.

Tulemused JOOGI TÜÜBI järgi:

Rohkem küsiti noorelt ID-d kange alkoholi ostmise puhul. Küsiti **43%** juhtumitel. Seega said noored vabalt osta kanget alkoholi ilma nende vanust tuvastamata 57% juhtumitel.

Lahja alkoholi puhul oli klienditeenindajate valvsus väiksem. Küsiti dokumenti **27%** juhtumitel nagu jooniselt näha.

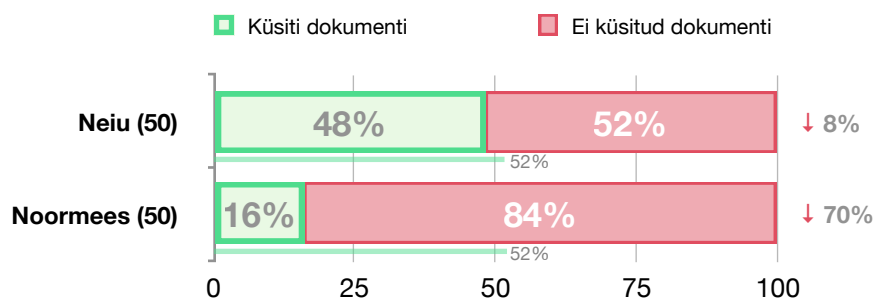

Kuvatud % juhtumitest. Sulgudes testostude arv. Võrdlusjoon eelmine laine.

Tulemused TESTOSTJA SOO alusel:

Terviktulemuses on suur erinevus noormeeste ja neiude vahel. Kui neiude puhul oli tulemus enamvähem sama, **48%**, mis eelmine sügis (oli 52%), siis noormeestelt küsiti seekord dokumenti ainult **16%** juhtumitel.

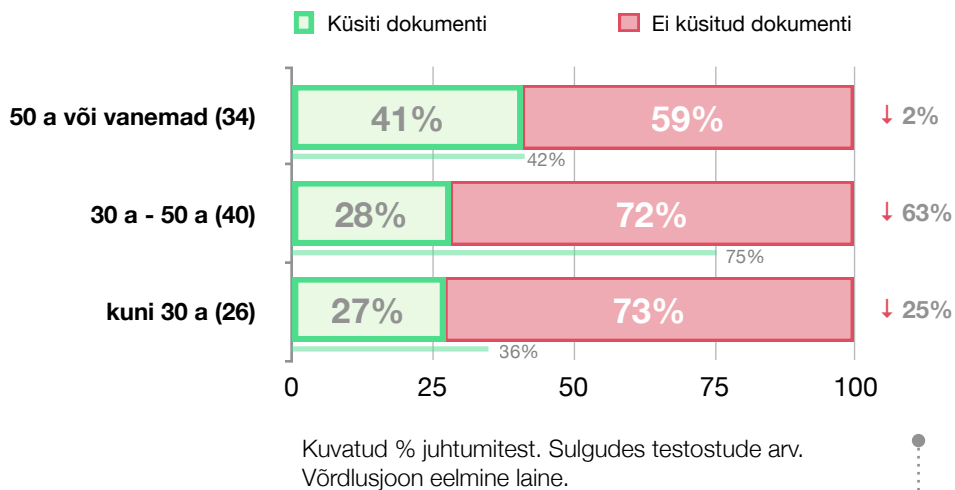
Kuvatud % juhtumitest. Sulgudes testostude arv. Võrdlusjoon eelmine laine.

Tulemused KLIENDITEENINDAJA hinnangulise VANUSE põhjal:

Kõige rohkem küsisid dokumenti (hinnangulises) vanuses 50 või vanemad teenindajad, **41%** juhtumitest. 30-50* aastased teenindajad, küsisid **28%** juhtumitest. Kõige vähem küsisid noortelt dokumenti kõige nooremad teenindajad, kuni 30 a., küsisid **27%** juhtumitel.

(*Klienditeenindaja vanused on testostjate poolt antud oletatavad vanused).

Tulemuste muutuste arvutamise selgitus:

Tabeli veergude kõrval toodud muutuse protsendid (kas tõus või langus) on kalkuleeritud võrreldes eelmise testilaine (sügis 2022) vastava tulemusega.

Ehk, kui näiteks eelmise laine (sügis 2022) üldtulemus oli **52%** ja seekord on üldtulemus **32%**, siis on tulemuse muutus langus **39%**. Tulemus $52 - 39\% =$ tulemus 32. Või näiteks, kui tanklate puhul oli eelmine laine tulemus 33% ja seekord on tulemus 50%, siis on muutus $+52\%$. Ehk tulemus $33 + 52\% =$ tulemus 50.